

Vergaderjaar 2025–2026

21 501-32

Landbouw- en Visserijraad

29 675

Zee- en kustvisserij

Nr. 1793

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN LANDBOUW, VISSERIJ, VOEDSELZEKERHEID EN NATUUR

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 13 mei 2026

Hierbij stuur ik u de Uitvoeringsagenda van de Visie op voedsel uit zee en grote wateren uit 2024 (Kamerstuk 21 501-32, nr. 1624, hierna: de Visie), die ik samen met een groot aantal belanghebbenden bij de voedselwinning op zee heb opgesteld. Ik ben verheugd dat deze agenda een gezamenlijk product is van sectorpartijen, natuurorganisaties en het Ministerie van LNVN¹. Ik wil hierbij de onafhankelijk voorzitter van de «werktafel Uitvoeringsagenda», de heer Bisschop, hartelijk danken voor zijn begeleiding van het proces om te komen tot deze Uitvoeringsagenda. Ook de deelnemende partijen ben ik zeer erkentelijk voor hun constructieve bijdrage.

In een bestuurlijk overleg op 13 mei met vertegenwoordigers van alle deelnemende organisaties heeft de heer Bisschop mij, namens alle organisaties, de uitvoeringsagenda aangeboden.

Met de acties uit deze Uitvoeringsagenda leveren alle betrokken partijen belangrijke bijdragen aan het bereiken van het toekomstbeeld uit de Visie: een robuuste visserij- en aquacultuursector die een regionaal, gezond en duurzaam product levert en een goede boterham verdient binnen de draagkracht van het ecosysteem. Daarmee sluit de Uitvoeringsagenda goed aan bij de afspraken in het coalitieakkoord, dat zich richt op een toekomstbestendige visserij, duurzame voedselproductie en een toekomstbestendig voedselsysteem.

¹ Deze uitvoeringsagenda is tot stand gekomen op basis van de samenwerking tussen de volgende organisaties: Nederlandse Visserijbond (NVB), VisNed/PO Urk, Noordelijke Visserij Alliantie (NVA), NetVISwerk, Pelagic Freezer Trawler Association (PFA), Visfederatie, Vereniging Schelpdierhandel, Bestuurlijk Platform Visserij (BPV), Producentenorganisatie van de Nederlandse Mosselcultuur (PO Mossel), Nationaal Overleg Visafslagen (NOVA), Stichting De Noordzee (SDN), Vogelbescherming Nederland, secretariaat van het Noordzeeoverleg (NZO). Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LNVN),

De acties in de Uitvoeringsagenda zijn verdeeld over vier thema's: voedsel, ruimte, ondernemerschap en beheer & regelgeving. Naast het overzicht van alle acties worden in de agenda ook een aantal opvallende acties uitgelicht. Ik kan mij goed vinden in de constatering van de deelnemende partijen dat de kracht van de agenda zit in de samenwerking tussen de deelnemende partijen en de kansen die dat biedt voor de synergie op de uitvoering van de agenda. De acties uit de agenda zijn gericht op versnellen, vernieuwen of versterken. Aan de werktafel hebben sommige acties een hogere prioriteit gekregen zodat ze sneller kunnen worden uitgevoerd. Sommige acties zijn helemaal nieuw en ontstaan door de nieuwe samenwerking aan de werktafel. Een aantal bestaande acties wordt met meer partijen gezamenlijk opgepakt, zodat de uitvoering ervan versterkt wordt. Door het vastleggen van concrete acties ontstaat een transparant overzicht van wie wat doet, wanneer en met wie, om het toekomstbeeld van de visie dichterbij te brengen.

Meerdere acties richten zich op de vloot van de toekomst, die voedsel wint binnen de draagkracht van het ecosysteem met minder CO₂ uitstoot, minder bodemberoering en minder bijvangst. Daarvoor zijn nog grote stappen te zetten. Om ervoor te zorgen dat de ondernemers in afwachting daarvan hun bedrijf ook bij deze hoge brandstofkosten kunnen voortzetten, zal het kabinet zoals aangekondigd in de brief «acties weerbaarheid energieschok» (Kamerstuk 36 933, nr. 1) in het derde kwartaal een energie-efficiëntieregeling openstellen. Andere concrete maatregelen op grond van het crisismechanisme onder het European Maritime Fisheries and Aquaculture Fund (EMFAF) worden nog onderzocht.

De deelnemende partijen hebben mij gevraagd om hen financieel tegemoet te komen voor de uitvoering van hun acties. Gezien het belang van de Uitvoeringsagenda ben ik graag bereid de acties daar waar nodig financieel te ondersteunen via gerichte subsidies. Uiteraard zal daarbij toetsing aan de staatsteunregels moeten plaatsvinden. Dit kan betekenen dat niet alle acties in gelijke mate gesubsidieerd kunnen worden. Om voor subsidie in aanmerking te komen hebben de sectorpartijen aan de werktafel aangegeven een samenwerkingsovereenkomst op te gaan stellen om zo een gezamenlijke aanvraag voor financiering in te kunnen dienen. Ik waardeer deze inzet omdat ook dit de samenwerking die de agenda voorstaat verder versterkt. Ik hoop dat dit een opmaat is naar verdere intensivering van de samenwerking. De natuurorganisaties hebben bevestigd deze samenwerking te steunen. Bij de verdere uitwerking van de afspraken zal ik met hen onderzoeken in hoeverre zij hierbij kunnen aansluiten voor de noodzakelijke financiële ondersteuning van hun acties.

Het vaststellen van deze agenda is een belangrijke uitkomst van de samenwerking aan de werktafel in het afgelopen jaar, maar ook de start van een nieuw proces. De agenda bevat naast een aantal al lopende acties ook een groot aantal nieuwe acties die de komende jaren uitgevoerd zullen gaan worden. Met de deelnemende partijen heb ik in het bestuurlijk overleg afgesproken om komend jaar in dezelfde samenstelling als aan de werktafel een aantal keren bij elkaar te komen om de uitvoering van de acties te monitoren, de samenwerkingsafspraken uit te werken en bij te sturen als de uitvoering niet verloopt zoals gepland. De inhoudelijke uitvoering van de acties wordt zoveel mogelijk besproken in bestaande gremia, zoals bijvoorbeeld het Noordzeeoverleg en de Taskforce Blue Deal schelpdieren. Dit om de oprichting van meer overleggen zoveel mogelijk te voorkomen. Het Noordzeeoverleg en de Taskforce zullen, net als bij het opstellen, betrokken blijven bij de uitvoering van de agenda.

Ik heb met de deelnemende partijen afgesproken dat zij mij medio 2027 een voortgangsrapportage aanbieden over de periode medio 2026–medio 2027 met daarbij een geactualiseerde agenda voor de periode tot medio 2028. Deze zal ik vervolgens aan de Tweede Kamer toesturen. Door deze periodieke actualisatie zal de Uitvoeringsagenda zich kunnen doorontwikkelen.

Het aan de werktafel gezamenlijk met alle betrokken partijen opstellen van deze Uitvoeringsagenda heeft het eigenaarschap van en de samenwerking tussen deelnemende partijen versterkt. Ik zie dat als een belangrijke meerwaarde en hoop dat we deze goede samenwerking komende jaren kunnen voortzetten. Voor de nieuwe fase die nu start ga ik in overleg met de deelnemers op zoek naar een onafhankelijk voorzitter, die komende jaren leiding wil geven aan de uitvoeringstafel. Ik ben blij dat de heer Bisschop heeft toegezegd zijn rol als voorzitter te willen blijven vervullen totdat er een nieuwe voorzitter gevonden is. Ik wens alle partijen veel succes met de realisatie van deze Uitvoeringsagenda.

De Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,
S.P.A. Erkens